

САВЕТ ЗА ШТАМПУ
Београд, Француска 5/7
Датум: 15 MAY 2020
Број: 66/2020

BEOGRADSKI CENTAR ZA LJUDSKA PRAVA		
DATUM: 13.5.2020.		
Br. AKTA	PRILOG	ARH. ZNAK
675		8

BEOGRADSKI CENTAR ZA LJUDSKA PRAVA
Kneza Miloša 4, 11000 Beograd. Telefon i faks 011 3085328 ili 344 7121
Elektronska pošta: bgcentar@bgcentar.org.rs
www.bgcentar.org.rs

Savet za štampu
Ul. Francuska 5/7
11000 Beograd

Podnosilac žalbe: Udruženje građana Beogradski centar za ljudska prava, iz Beograda, Ulica kneza Miloša 4, 11000 Beograd, Srbija

Predmet: Žalba Savetu za štampu

Na osnovu člana 19 Statuta Saveta za štampu i na osnovu člana 2 Poslovnika o radu Komisije za žalbe Saveta za štampu, Beogradski centar za ljudska prava podnosi žalbu Savetu za štampu protiv portala *Kurir*.

Beogradski centar za ljudska prava je nestranačko, nepolitičko i neprofitno udruženje građana zainteresovanih za unapređenje teorije i prakse ljudskih prava. Osnovan je 1995. godine, a od 2012. godine je implementacioni partner Kancelarije Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbeglice (UNHCR) u Beogradu na projektima vezanim za pružanje besplatne pravne pomoći tražiocima azila, izbeglicama i migrantima u Republici Srbiji.

Beogradski centar za ljudska prava podnosi žalbu Savetu za štampu zbog komentara ispod objave na Facebook stranici informativnog portala Kurira, kojima se krše odredbe Kodeksa novinara Srbije. Naime, informativni portal *Kurir* je, dana 7. maja 2020. godine, objavio tekst pod nazivom "PRIPADNIK LEVIJATANA HTEO DA GAZI MIGRANTE! Njegova devojka za *Kurir* otkriva šta su joj AZILANTI DOBACIVALI pre upada!".¹ Ispod objavljenog članka je ostavljen veliki broj diskriminantornih komentara u kojima su izneti uvredljivi stavovi protiv migranata, te je pozivano na mržnju i nasilje protiv migranata (**prilog 1**).

Na taj način izvršena je povreda člana 5, tačka 4 Kodeksa novinara Srbije, prema kojoj novinar mora biti svestan opasnosti od diskriminacije koju mogu da šire mediji i da mora učiniti sve da

¹ "PRIPADNIK LEVIJATANA HTEO DA GAZI MIGRANTE! Njegova devojka za *Kurir* otkriva šta su joj AZILANTI DOBACIVALI pre upada!", *Kurir*, 7. maj 2020. Dostupno na: <https://www.kurir.rs/crna-hronika/3460215/pripadnik-levijatana-hteo-da-gazi-migrante-njegova-devojka-za-kurir-otkriva-sta-su-joj-azilanti-dobacivali-pre-upada?ref=fbkurir>.

izbegne diskriminaciju zasnovanu na **rasi**, polu, starosti, seksualnom opredeljenju, **jeziku**, **veri**, političkom i drugom mišljenju, **nacionalnom ili društvenom poreklu**.

Beogradski centar za ljudska prava je, dana 12.5.2020. godine, uputio putem mejla pismo obaveštenja o navedenim diskriminatornim komentarima redakciji informativnog portala *Kurir* (prilog 2).

Napred navedeni komentari, koji nisu uklonjeni, pored kršenja Kodeksa od strane moderatora, predstavljaju otvoreni govor mržnje i nastavak ozbiljnog ugrožavanja dostojanstva ličnosti pripadnika migrantske populacije.

U istraživanju Poverenika za zaštitu ravnopravnosti od decembra 2019. godine *Odnos građana i građanki prema diskriminaciji u Srbiji*, ističe se da je socijalna distanca najizraženija prema migrantima.² Navedeni izveštaj, između ostalog, sadrži sledeće nalaze proistekle iz istraživanja javnog mnjenja koji se odnose na migrantsku populaciju: svaki treći ispitanik ne bi želeo da mu migrant bude komšija, niti da mu bude kolega/koleginica na poslu; 42% ispitanika ne bi želeli da im migrant bude vaspitač dece u vrtiću; 36% ispitanika ne bi želelo da se druži sa migrantima; 48% ispitanika ne bi želelo da budu u braku sa migrantom, itd. U izveštaju Poverenika za zaštitu ravnopravnosti je konstatovan znatan porast socijalne distance prema migrantima (str. 58 navedenog izveštaja). Stoga, objava komentara na informativnom portalu *Kurir*, doprinosi daljoj stigmatizaciji migrantske populacije i stvaranju još veće socijalne distanciranosti ostatka stanovništva prema migrantima.

Imajući u vidu Smernice za primenu Kodeksa novinara Srbije u onlajn okruženju,³ praksu Saveta za štampu⁴ ali i sudsku praksu i praksu Poverenika za zaštitu ravnopravnosti nesporna je odgovornost internet portala za objavljivanje neprimerenih komentara.

Molimo Komisiju za žalbe Saveta za štampu da, po ovoj žalbi, dalje postupa u skladu sa svojim ovlašćenjima, te da naloži uklanjanje spornih komentara, kao i da odredi javno izvinjenje informativnog portala *Kurir*, a u skladu sa članom 3, stav 3 Poslovnika o radu Komisije za žalbe Saveta za štampu.

U Beogradu, dana 13. maja 2020. godine

Prilozi (2):

² Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, *Izveštaj o istraživanju javnog mnjenja I odnos građana I građanki prema diskriminaciji u Srbiji*, decembar 2019. godine. Dostupno na: <http://ravnopravnost.gov.rs/wp-content/uploads/2019/11/izvestaj-o-istrazivanju-javnog-mnjenja.pdf>.

³ Smernice za primenu Kodeksa novinara Srbije u onlajn okruženju. „Korisnički stvoren sadržaj (User Generated Content). Sadržaj koji stvaraju sami korisnici (komentari), a koji se objavljuje na **kanalima komunikacije** onlajn medija i onlajn izdanja, takođe je predmet brižljive procene medija, a u zavisnosti od sistema moderacije koji konkretni onlajn medij ili onlajn izdanje primenjuje. Preporučuje se onlajn medijima i onlajn izdanjima, bez obzira na vrstu moderacije koju koriste, da izrade pravila objavljivanja korisnički stvorenog sadržaja, u kojima će jasno navesti koje vrste sadržaja (ponašanja) na svojim kanalima komunikacije ne dozvoljavaju i objasniti kako im funkcioniše sistem moderacije. Preporučuje se onlajn medijima i onlajn izdanjima da, u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima, razviju sistem obaveštavanja korisnika o tome zašto određeni korisnički sadržaj nije objavljen (prethodna moderacija), odnosno zašto je određeni korisnički sadržaj uklonjen (naknadna moderacija).”

⁴ Na primer, Odluka po žalbi Gej lezbejskog info centra protiv internet portala B92 od 27.10.2016, dostupna na <http://www.savetzastampu.rs/cirilica/zalbeni-postupci/3921>.

1. *Printscreen* komentara na informativnom portalu *Kurira*.
2. Kopija mejla upućenog redakciji Kurira od 12.5.2020. godine.

Za Beogradski centar za ljudska prava

Sonja Tošković, izvršni direktor